

22. Jun. 1845

FACTS

Date:

22. Jun. 1845

Page number:

Dagbog E, side 57-61

TRANSCRIPTION

Søndag 22 Juny Kehl

Hotel de l'Agneau blanc. – 2 Gul 6 Kr

[tegning af en ung pige i rød kjole]

•58•

Strassburg.

1 Pr 5 Sous Omnibus Kehl – Hotel de la Fleur.

1 – Ved Toldvisitationen

11 – 10 – for en smuk hvid Hat.

5 – Drikkepenge.

1 – for at komme ind i St Thomas Kirken og se det smagløse Monument over Marschalen af Sachsen.¹

13 – i Münsterkirken

2 – til Leietjener, der besørgede mit Pas [og viiste mig om.]

Münsterkirken. Jeg kan ikke beskrive hvor den gjorde et behageligt Indtryk paa mig. Den mageløse Virkning, som fremkommer derved, at der næsten ikke findes hvidt Glas i noget Vindue, er ubeskrivelig deilig; den store Rose over Døren ikke at forglemme. I Kölln vilde de nye Glasmalerier allerede for meget være Billeder, hvad de dog ikke blive, her er det blot den velsignede Virkning af Farver, og man spørger slet ikke om Fremstillingerne. I denne Bygning er Storhed, Rigdom og dog i høi Grad Ro, – jeg kan ikke have synderlig Mening om Sligt, men den behager mig i langt, langt høiere grad end Kölneren, hvor det egentlig •59• dog kun var det ufuldendte Taarn, som jeg var saa indtaget i. Saa var jeg da ogsaa oppe til, hvor Taarnene skilles ad ved den store Altan, men disse Udsigter more mig sjældent og her er Egnen ikke videre, især da Luften var tyk og skjulte næsten de fjerne Bjerge. Men det er mageløst at see den Kjærlighed hvor med den mindste Ting er gennemført, selv i denne betydelige Høide. – Jeg gik i 2-3 Timer rundt i Kirken og kunde ikke see mig mæt; til sidst var jeg saa træt, at jeg ikke kunne mere, men jeg glemmer aldrig Strassburgs Münster. – Saa saae jeg ogsaa Gutenberg,² men – Thorwaldsens i Mainz³ slaaer alle de Monumenter jeg hidtil har seet saa reent sønder og sammen. Og dog gjør det maaskee fra Siden lidt fattigt; jeg gad vist om Pjdestalen er gunstig for Figuren. – Folkene her i Strassburg behage mig at see paa; jeg troer tydeligt at kunne spore en anden Nationalitet. Allerede ved Rhinen, da vi imorges kom hertil, •60• hvor saae de rødbenene Soldater dog menneskelige ud imod de stive Preusere, de gammeldags Østerrigere, de civile Hanseater og de kanarigule, badenske Postillions. De franske Soldater er meget simpelt klædte, deres Uniformer for store, Taskerne hængende lavt, men de see godt ud, for man mærker dog Mennesket igjennem Soldaten, og saa ligner de vore Tropper, hvad jeg aldrig havde troet; ligesaa kluntede see de ud, men, da de visiterede, hvor vare de dog høflige og belevne. – Og

saa Damerne – Det er den første By, siden jeg forlod Kjøbenhavn, hvor jeg har seet mange smukke Damer, og yndigt klædte er de alle; Pigerne her i Hotellet saa nydeligt klædte og nettede, som jeg i de tydske Byer kun saae Kellnerne, hvorimod Pigerne vare nogle gruelige Trampeldyr sædvanligviis. –

3 Fr 55 Sous i Hotel de la fleur.

11 – Billet til Dampvognen til Basel.

35 – for Overvægt.

•61•

for Omnibus ud til Banen Fr 10 Sous.

Basel

Det gjør mig ondt at jeg hverken fik Colmar eller Freiburg nøiere at see. Colmar var jo Stedet, hvor den gamle Martin Schön⁴ arbeidede og der er vel endnu spor af hans Virksomhed; og i Freiburg den deilige Domkirke. – Veien var ellers ogsaa idag kjøn; tilvenstre havde vi hele Tiden, skjøndt temmelig fjernt, Schwarzwald, og tilhøire Vogeserne, nærmere. Ogsaa her laa paa flere Steder Ruiner paa Bjergene. Og deiligt var det at see, hvor Skyerne gik ned for Bjergene, og hvorledes disses Toppe kunde dele dem. Jeg kom hertil le Sauvage omtr: Kl 9. I Vognen talte jeg en Deel paa Slutningen med en Polak, som temmelig forceret reiser til Genua; med ham og to unge Englændere har jeg netop drukket Thee nu. [Tilføjet i margin: De samme to, som jeg senere traf oven paa Omnibussen Yverdun – Lausanne.] Idag blev jeg adskillige Gange nødt til at tale fransk; det var første Gang, og en svar Pine, men jeg har godt af det. Her er alt igjen tydsck.

¹ Marskal Moritz von Sachsen (1696-1750), hvis gravmæle var udført af den franske billedhugger Jean-Baptiste Pigalle (1714-1785) i årene 1762-1770.

² Monumentet over Johann Guttenberg i Strassbourg er udført af den franske billedhugger David d'Angers (1788-1856) og opstillet i 1840.

³ Bertel Thorvaldsens monument over Johann Guttenberg i Mainz blev opstillet i 1837.

⁴ Martin Schongauer (ca. 1448-1491), tysk maler og grafiker.

Søndag 22 Juni Kehl
Hotel de l'Aigle blanc. —

29.16 Kr

Strasbourg.

1 For 5 Louis Omnibus Kehl - Hotel de la Fleur.
1 - " - Ved Toldvisitationen
11 - 10 - for en smuk hvidt Klat.
5 - Drithøjenge
1 - " - for at komme ind i St. Thomas Kirken
og det smukke Monument over Mars-
schallen af Sachsen.
13 - i Minoriterkirken (isid mig om)
2 - " - til Leitzener, der besøgte mig med Pas og
Minoriterkirken. Jeg har ikke beskrevet
hvor den gjordes at behageligt Indtryk
gav mig. Den magtlose Vinkning,
som fremkommer derved, at den næ-
sten ikke finder sig i Glas; meget
Mindre, en ubeskrivelig delig;
den store Nase over Døren ikke at
forplumme. Et Kalken vilde de unge
Glas malerier allerede for meget store
Billeder, hvad de dog ikke kan blive,
hvor en det blot den velignede, Vink-
ning af Færre, og man spørger vel
ikke om Fremstillingen. Denne
Bygning er stærkt, ligesom og dog
i høj Grad No, - jeg har ikke have
sædvanlig Mening om Stigt, men den
behager mig; langt, langt mindre
grad end Kolneren, hvor det egentlig

58

Og him var det rindende Taarn,
 som j' var saa indtaget i. Saa var
 j' da ogsaa oppe til, hvor Tårnene
 skilles ad ved den store Altar, oven
 sine kldøjter mere mig sjældent
 og her en Egnen i Lige i Lige, især da
 Luften var tyk og skjulte næsten de
 fjære Bjerge. Men det er usandsagt
 at se den Kjærlighed her med den
 mindste Ting er gjenneført, selv
 i denne betydelige blide. — J' gik
 i 2-3 Timer rundt i Kirken og him
 se ikke se mig om at; til sidst var j'
 saa træt, at j' ikke kunde mere,
 men j' glømmer ald. i Strafburgs
 Münster. — Saa saa j' ogsaa
 Jutters her, men — Thorsvoldens
 i Mainz slaa alle d. Moni-
 menter j' vidst har set saa reent
 vinder og sammen. Og sy gjer det
 maaskee fra Liden lidt fattigt; j' gaa
 i et om Tiden stalen se gunstigt for
 Figuren. —

Talhøne her i Strafburg behager mig
 at se paa; j' troer tydeligt at kunne
 se en anden Nationalitet. Allerede
 ved Hønen, da er imorges kom her til,

hvor saa de ridhede. Soldater og
menneskelige ind i med de store Prin-
ser, de gammelbop, Gæster, og
de civile Klasseater og de kana-
sigende, badiske Pastillens.

De franske Soldater er meget sim-
pelt klædt, der Uniform er for-
store, Taskerne hængende lavt, men
de ser godt ud, for man ser deres
og Mennesket igennem Soldaten,
og saa ligner de mere Tropper, hvad
de aldrig havde troet; ligesaa klædt
de ser de ud, men, da de venter, de
hvor vare de dog høflige og belevede.

Og saa Damene - Det er den
første Bøj, siden de forlod Kjøbenhavn,
hvor de har set mange smukke Da-
mer, og yndigt klædt er de alle;
Pigerne her i Klatlet saa nysgerrigt
klædt og nette, som de i de tykke Piger
kun saa Kellnerne, hvorimod Piger-
ne saa nogle gruelige Trampeldier
sedanligevis.

37. 55 Løn i Klatlet de la fleur.

11. - - - Billet til Aamperegen til Basel.

35 - for Overvegt.

for Omnibus ind til Baneen Fr 10 Lins.
 Det gik mig endt at ^{Basel} hveshne
 for Calmar eller Fæstburg vider
 see at see. Calmar var jo fladt,
 men den gamle Martin Schen
 arbejdede og der var vel endnu Spor
 af hans Virksomhed; og i Fæstburg
 den hellige Domkirke. - Veien
 var ellers ogsaa idag kjend; til -
 den store kende i hele Tiden, skjøndt
 temmelig fjærrt, Schwarzwald, og
 tilhørende Negeserne, nærmere.
 Ogsaa her laas paa flere, Høder
 Jæmner paa Bjergene. Og dertil
 var det at see, hvor Skjærene gik
 ind for Bjergene, og hvorledes de
 ses Toppene kende de de. I
 den her til Le Sauvage entre.
 Kl. 9. A. Vagnen talte i en Dal
 paa Slutningen med en Palak
 som temmelig forrebet reiser til
 Genève; med ham og to unge Læ-
 reendere har i netop drømt om
 Thee m.m. - Idag blev i adskillige
 Tunge mødt til at tale fransk; det
 var første Gang, og en var Pine, men
 i her godt af det. Her er alt i den tyske.

de samme to, som
 i senere traf os
 paa Omnibusen
 i Genève - Lausanne.